

Український правопис/НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови — 7-е вид., стереотип.— К.: Наук. думка, 1998.— 240 с.

ISBN 966-00-0489-3

ПРАВИЛА ПЕРЕНОСУ

Орфографічні правила переносу

Хар-ків.

§ 41. Частини слів з одного рядка в другий слід переносити за складами: *га́й-ка, зо́-шит, кни́ж-ка, ко-ло́-дязь, па́ль-ці, са-ди́в-ник,*

При цьому:

1. Не можна розривати сполучення літер **дж**, **дз**, які позначають один звук. Отже, переносити можна лише так: *лу́-дзик, хо́-джу.* Якщо **дж**, **дз** не становлять одного звука (це буває, коли **д** належить до префікса, а **ж** або **з** — до кореня), то їх слід розривати: *над-звичáй-ний* (а не *на-дзвичáйний*), *під-жив-ляти* (а не *пі-дживляти*).

2. Апостроф і м'який знак при переносі не відокремлюються від попередньої літери: *бур'-я́н* (а не *бур-'я́н*), *кіль-це́* (а не *кіл'-це́*), *Лук'-я́н* (а не *Лук-'я́н*), *нізь-ко* (а не *ніз'-ько*).

3. Одна літера не залишається в попередньому рядку й не переноситься в наступний: *ака-де́-мія* (а не *а-каде́мія*), *Ма-рі́я* (а не *Ма́рі-я*), *оли́-вець* (а не *о-ли́вець*). Так само не можна поділяти на частини для переносу такі двоскладові слова, як *або́, моя́, о́ко, ші́я* тощо.

4. При переносі складних слів не можна залишати в кінці рядка початкову частину другої основи, якщо вона не становить складу: *багато-ступі́нчастий* (а не *багатос-тупі́нчастий*), *восьми-гра́нний* (а не *восьмиг-ра́нний*), *далеко-схі́дний* (а не *далекос-хі́дний*).

5. Не можна розривати ініціальні абрєвіатури, а також комбіновані абрєвіатури, які складаються з ініціальних скорочень цифр: *АЕС, ЛАЗ-105, МАГАТЕ, МАУ, НТШ, УАПЦ.*

6. У решті випадків, які не підходять під викладені вище правила, можна довільно переносити слова за складами: *Дні-прó* й *Дніп-рб́*, *Оле-кса́ндра* й *Олек-са́ндра*, *се-стра́* й

сест-ра́. Це правило поширюється й на суфікси: *бли-зькі́й* і *близь-кі́й*, *видавни́-цтво*, *видавни́ц-тво* й *видавни́цт-во*, *га́ли-цьки́й* і *га́лиць-ки́й*, *росі́й-ськи́й* і *росі́йсь-ки́й*, *убо́-зтво*, *убо́з-тво* й *убо́зт-во*, *сусні́льс-тво* й *сусні́льст-во*.

Технічні правила переносу § 42. 1. Не можна переносити прізвища, залишаючи в кінці попереднього рядка ініціали або інші умовні скорочення, що до них відносяться: *Т. Г. Шевче́нко* (а не *Т. Г. // Шевче́нко*); *гр. Іване́нко* (а не *гр. // Іване́нко*), *акад. (доц., проф.) Гончаре́нко* (а не *акад. (доц., проф.) // Гончаре́нко*), *тов. Гнатіо́к* (а не *тов. // Гнатіо́к*).

Примітка. Якщо імена, звання тощо подаються повністю, то прізвища (а також по батькові) можна переносити: *Тарас Григорович Шевче́нко* й *Тарас // Григорович Шевче́нко*, *академік // Агапа́нгол Крї́мський* і т. ін.

2. Не можна відривати скорочені назви мір від цифр, до який вони належать: *1917 р.* (а не *1917 // р.*), *150 га* (а не *150 // га*), *20 см³* або *20 куб. см* (а не *20 // см³* або *20 // куб. см*), *5 г* (а не *5 // г*).

Примітка. Якщо назви мір подаються повністю, то їх можна переносити: *1917 // рік*, *150 // гекта́рів* і т. ін.

3. Граматичні закінчення, з'єднані з цифрами через дефіс, не можна відривати й переносити: *2-й* (а не *2- // й*), *4-го* (а не *4- // го*), *10-му* (а не *10- // му*) й т. ін.

4. Не можна розривати умовні (графічні) скорочення типу *вид-во*, *і т. д.*, *і т. ін.*, *та ін.*, *т-во* тощо.

5. Не можна переносити в наступний рядок розділові знаки (крім тире), дужку або лапки, що закривають попередній рядок, а також залишати в попередньому рядку відкриту дужку або відкриті лапки.